

GEDEPUTEERDE HUIB VAN ESSEN OVER DE ENERGIETRANSITIE

“WE MOETEN NU GAAN LEVEREN”

De Provincie Utrecht speelt een cruciale rol bij de energietransitie. Als schakel tussen landelijke overheid en gemeenten, als (mede)verantwoordelijke voor de keuze van locaties voor duurzame energieopwekking. En als aanjager van innovatie. “De afspraken uit het Klimaatakkoord zijn duidelijk, het bijhorende tijdspad staat vast,” stelt gedeputeerde Huib van Essen. “Met elkaar moeten we nu gaan leveren.”

Na een studie Technische Natuurkunde was Huib van Essen werkzaam bij KPN en CE Delft, een adviesbureau op het gebied van energie, transport en grondstoffen. In 2015 werd hij namens GroenLinks lid van de Utrechtse Provinciale Staten. In het huidige provinciebestuur dat in 2019 aantrad, is Van Essen gedeputeerde met in portefeuille onder meer ruimtelijke ontwikkeling, energietransitie en klimaat.

HET ECHTE WERK

“Dat de klimaatverandering reëel is, ervaren we steeds vaker aan den lijve,” aldus Van Essen. “Het beperken van de opwarming is een van de grootste opgaven waar onze samenleving voor staat. Daar hoop ik in deze functie een bijdrage aan te leveren.” Bij de klimaatverandering en energietransitie zijn nationale en Europese regels en financiële prikkels belangrijk. “Maar uiteindelijk moeten bedrijven, inwoners en maatschappelijke organisaties het echte

werk doen. Als schakel tussen landelijke en lokale ontwikkelingen, tussen Den Haag en de individuele gemeenten speelt de Provincie daarbij een belangrijke rol.”

CRUCIAAL MANDAAT

Bij de energietransitie hebben politiek en bestuur een cruciaal mandaat. De uitspraak van de rechter in de door Milieudefensie aangespannen rechtszaak tegen Shell kan in dat kader gezien worden als *wake-upcall*. “Nederland is op een aantal gebieden goed bezig. Over het algemeen zijn we echter te terughoudend, bijvoorbeeld met investeringen in de energietransitie. De gerechtelijke uitspraak is een signaal

dat het niet snel genoeg gaat. Het is een oproep aan overheden om in het collectieve belang onze maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen. De ambities in het Klimaatakkoord en de opgeschroefde Europese doelstellingen vormen een goed kader. We moeten staan voor die opgaven; het is nu aan ons om te leveren.”

CRUCIAAL THEMA

Regelmatig besteedt Utrecht Business aandacht aan de energietransitie en de consequenties ervan voor ondernemers en bedrijven in Midden-Nederland. In een langlopende artikelenreeks geven vertegenwoordigers van een brede selectie stakeholders hun visie op dit cruciale thema.

RES

De Provincie heeft een belangrijke rol in het ruimtelijk domein. “Als het gaat om locaties voor de opwekking van zon en wind hebben wij grote invloed op wat op een bepaalde locatie kan en wat niet.” Gemeenten, provincies en waterschappen werken samen aan de Regionale Energie Strategie, kortweg RES. In deze documenten maken de dertig Nederlandse energieregio's keuzes voor het opwekken van duurzame elektriciteit via zon en wind op land. Ook geeft de RES aan met welke warmtebronnen wijken en gebouwen van het aardgas af kunnen. Binnen de provincie Utrecht zijn er drie RES'en: U16, Amersfoort en Foodvalley. “De RES geeft aan hoe de doelstellingen uit het Klimaatakkoord per 2030 gerealiseerd zullen worden. Binnen de RES wordt ook gekeken naar de warmtetransitie, dus hoe aardgas kan worden vervangen door duurzame energie om gebouwen te verwarmen. Dat deel is op dit moment minder ver ontwikkeld dan het tweede onderwerp uit de RES: het opwekken van zonne- en windenergie.”

FELLE REACTIES

De keuzes van mogelijke locaties hiervoor brachten veel tweeweg. Spandoeken tegen de plaatsing van windmolens zijn inmiddels een vertrouwd gezicht. “Dat er reacties komen, is niet verwonderlijk. Wel maakt de felheid ervan een inhoudelijk debat soms lastig.” Er zijn volgens Van Essen veel voorbeelden waarbij de opwekking van groene energie prima ingepast is in de omgeving. “Zeker, een windmolen van 250 meter heeft impact op het landschap. Je ziet ze van grote afstand. In deze provincie is het aantal windmolens nog heel beperkt, maar er zullen er meer komen. Ze zijn simpelweg nodig om de klimaatdoelstellingen te halen.”

KNOPEN DOORHAKKEN

Gefotoshopte beelden van windmolens geven niet altijd een realistisch beeld. “Daarom ontwikkelde de Provincie een tool die visualiseert hoe een windmolen een plek krijgt in het landschap. We hebben niet de illusie dat dit alle bezwaren wegneemt. Bedenk daarbij wel dat ruimtelijke ontwikkelingen altijd op weerstand stuiten. Bij het opwekken van windenergie maar ook bij de komst van een nieuw bedrijventerrein. Uiteraard nemen wij de zorgen over gezondheidsaspecten van windmolens serieus. Maar onze opdracht is om na een zorgvuldig proces met inhoudelijke afwegingen de rug recht te houden en knopen door te hakken. Daarvoor staan wij aan de lat.”

SUPPORT VOOR COÖPERATIES

Sommige gemeenten zijn al concreet over hun aandeel in de opgaven uit het Klimaatakkoord. “Bij andere zorgt de RES nu voor een versneling. Door de verschillende fasen varieert ook de mate van participatie van burgers en bedrijven. Naarmate de plannen concreter worden, moet hier meer aandacht voor zijn. Zo is het belangrijk dat omwonenden kunnen profiteren van duurzame opwek. Daarom ondersteunt de provincie lokale energiecoöperaties met raad, daad en financiële middelen.”

HAAST IS GEBODEN

Als de besluitvorming over de RES is afgerond, worden de plannen per gemeente verder uitgewerkt. Daarbij staat de nodige druk op de ketel. “In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de locaties voor opwekking in 2025 ruimtelijk zijn vergund. Dit betekent dat alles in de tweede helft van 2022 zo concreet moet zijn dat de vergunningstrajecten kunnen starten. De vaart erin houden is dus zeker geboden.”

FLOREEREN DOOR INNOVEREN

Van Essen benadrukt de economische kansen van de energietransitie. “PV-installaties, windturbines, warmtenetten; vrijwel alles wat nodig is, wordt door bedrijven gerealiseerd. Dat levert veel werkgelegenheid op.” Los van deze economische kansen vereist de

THEATER

Huib van Essen volgde een acteursopleiding en had een eigen theatergezelschap. “Het is een passie die zeker raakvlakken heeft met mijn huidige functie. Ook de politiek is een theater waarbij het draait om het raken van mensen. Verder moet je op beide podia goed kunnen luisteren en reageren op anderen, en tegelijkertijd de eigen lijn scherp in de gaten houden. De ervaringen als acteur komen in mijn politieke rol dus zeker van pas.”

1000 m² INSPIRATIE

VLOEREN EN RAAMBEEKLEDING

VLOERKLEDEN

o.a. Brink & Campman, Brinker Carpets, De Munk Carpets en NI-Label.

Luxaflex®

Gallery shop

VLOERBEDEKKING EN VLOEREN

Grootse keuze in **tapijt** en **vinyl**, kijk, vergelijk en maak uw keuze uit de honderden showstalen in merken als Desso, van Besouw, Novilon, Parade en Interfloor.

In onze harde **vloerenhoek** showen wij onze collectie parket, laminaat en PVC van o.a. de merken Meister, Therdex, NI label, Quickstep, Mflor, Moduleo en Hollandsche vloeren.

RAAMBEEKLEDING EN BINNENZONWERING

In onze **binnenzonweringsshop** met daarin de merken Luxaflex®, BeCe, NL-Label en Jasno Shutters, laten wij de diverse stijlen en mogelijkheden demonstratieklaar zien.

In onze grootse **gordijnenafdeling** vind je tientallen showgordijnen en vele stalen van de merken Eijffinger, JAB, Kobe, Artelux, dePloeg, Kendix en NIlabel.

De voordelen van Vocking Interieur:

- grootse keuze
- duidelijk advies
- vakkundige stoffeersders
- CBW erkend

interieur
VOCKING
vloeren & raambekleding

PVC-vloeren

Marmoleum

Vloerkleden

Shutters

Parket

Vinyl

Tapijt

Binnenzonwering

Gordijnen

Behang

Laminaat

Matten

Horren

Ambachtsweg 1 3433 PR Nieuwegein T. 030 6054216 www.vockinginterieur.nl Gratis parkeren

Slim&Duurzaam

vandenpol.com

van
den
POL
elektrotechniek

Spandoeken tegen de plaatsing van windmolens zijn een vertrouwd gezicht (foto Maarten Zeehandelaar/Shutterstock.com).

energietransitie ook een verduurzamingslag van processen, productiemiddelen en huisvesting. Soms komen beide elementen samen. “Recent bezocht ik Damsteegt Waterwerken in Meerkerk. Zij maken onder meer bruggen, steigers en damwanden. Dit bedrijf heeft de slag gemaakt naar een circulair ontwerp met lichtere materialen en hergebruik van gesloopte bruggen. Zo is minder grondstof nodig en neemt de CO2-footprint af. Een prima manier om duurzaamheid en kwaliteit te verbinden. Met deze innovatie floreert het bedrijf. Dergelijke voorbeelden zien we steeds meer in onze provincie.”

SLIM COMBINEREN

Bedrijven worden op verschillende manieren ondersteund bij hun duurzame ambities. “Een toekomstbestendige leefomgeving is een van de speerpunten van de ROM. De regionale ontwikkelingsmaatschappij adviseert bij business development, de ontwikkeling van producten en diensten die bijdragen aan de energietransitie. Ook

BEVLOGEN INSPIREREN

Bij de energietransitie kunnen bevlogen personen anderen inspireren en tot handelen brengen. “Dan denk ik bijvoorbeeld aan Herman Wijffels en Ruud Koorstra,” zegt Huib van Essen. “Zij zijn al decennialang betrokken bij het onderwerp. Ook de mensen achter Urgenda hebben veel impact en dragen bij aan de opschaling. Vanuit mijn vorige baan noem ik Carola Wijdoogen, nu directeur van de Sustainability University. Als directeur Duurzaam Ondernemen bij NS was zij destijds gedreven bezig met de verduurzaming van mobiliteit. Verder Europarlementariër Bas Eickhout van mijn eigen partij. Gedreven en kundig. Hij heeft de term industriepolitiek van een nieuwe, duurzame lading voorzien.”

bij financiering speelt de ROM een rol.” Van Essen wijst verder op het Energiefonds Utrecht. “Dat helpt onder meer bij de financiering van PV-installaties. Daar is zeker winst te halen; veel bedrijfsdaken zijn nog leeg.” Grootverbruikers van energie zijn al geruime tijd verplicht om besparende maatregelen te nemen met een terugverdientijd tot vijf jaar. “De Utrechtse aanpak hierbij draait niet om handhaving alleen. De overheid stelt zich echt op als partner door verplichtingen zoveel mogelijk in te zetten tot voordeel

van het bedrijfsleven. Bijvoorbeeld door de voor verduurzaming benodigde middelen slim te combineren met andere investeringen.”

COREBUSINESS

Volgens de gedeputeerde zien steeds meer bedrijven de urgentie van de klimaatverandering. “Zij nemen hun verantwoordelijkheid en komen in actie. Als gevolg daarvan wordt het alsnog vanzelfsprekend dat je duurzaam werkt en handelt. Het is geen bijzaak maar moet onderdeel zijn van de corebusiness. Gebeurt dat dan biedt de energietransitie tal van kansen.”

Naast het wegnemen van belemmeringen moeten overheden daarbij zorgen voor een *level playing field*. “Een andere cruciale rol is het stimuleren van innovatie bij bedrijven. Want daar moeten de oplossingen vandaan komen.” Van Essen is positief gestemd. “Als iedereen zijn deel van de opdracht op zich neemt en de gedragsverandering nog meer vaart krijgt, gaat het ons lukken om de energietransitie te laten slagen.”